

РЕЦЕНЗИЈА ЗА СЛИКАРСКИОТ ОПУС НА НОВИЦА ТРАЈКОВСКИ,
кандидат за дописен член во Македонската академија на науките и уметностите

КРАТКА БИОГРАФИЈА

Роден е на 21 декември 1962 година во село Белимбегово, денешно Илинден.

Основно училиште завршил во Белимбегово, а Средно уметничко училиште завршил во Скопје. Факултет за ликовна уметност завршил во Скопје кај професорите Димитар Кондовски и Родољуб Анастасов.

Има реализирано повеќе од 80 самостојни изложби во земјата и во странство, исто учествувал и на многу групни изложби. Член е на Друштвото на ликовните уметници на Македонија.

Живее и работи како самостоен уметник во родното место.

За да се зафатиш да работиш едно сликарство какво што е сликарството на Новица Трајковски треба да бидеш занаетчиски добро поткован, интелектуално стабилен и да имаш јасна цел и способност за реализација на делата.

Новица Трајковски е редок сликар во македонската ликовна уметност што негува исклучиво медитативно сликарство. Неговите слики не се за да ти ги разнежат чувствата и да ти ги украсат ѕидовите, тие имаат многу поголема длабочина што те тераат на размислување.

Неговиот сликарски опус е разновиден според тематиката, содржината го диктира колоритот, а духовноста му дава душа и живот на сликата. Неговите дела се сместени во повеќе тематски циклуси. Кога работи на одредена тема, не се оградува со цврсти граници за темата, бидејќи некои предмети метаморфозираат или се претопуваат во некоја друга содржина според внатрешниот порив на авторот.

Ако се анализира и се бара во кој сликарски правец припаѓа сликарството на Новица Трајковски, секако историчарите и критичарите на уметноста би го сместиле во симболистите. Неспорно е дека во неговите слики се присутни симболите, но не секојпат со

исто значење, бидејќи тој бара некоја своја вистина. Неговите слики се цврсто интимистички, со своја порака. Неговите сообраќајни знаци и патокази покажуваат и опоменуваат и се читливи за оние што знаат да ги прочитаат.

Но, бидејќи сликарството не е литература и не може толку лесно да се опише една слика само со зборови, затоа во функција се ставаат чувствата, делумно контролирани од разумот за да ни помогнат да ја „прочитаме“ сликата.

Ликовниот опус на Трајковски е толку обемен што е илузорно да се забележи на неколку страници. Сакам само да назначам неколу негови циклуси, како што се: *Мојата Македонија*, *Автобиографија во слики*, *Мостови*, *Патиштата и ѝајувачи*, *Премин* и други.

Во пејзажите од македонското поднебје, авторот се држи реалистички до препознатливост на мотивот, секако во неговиот препознатлив ракопис и колористички соодветен на пејзажот. Во некои мотиви, сугерира мала мистичност, за во други слики, пак, да доминира светлината, оптимизмот и радоста на живеењето. Во поголем дел од сликите со медитативен карактер се чувствува мирна атмосфера и нирвана на предметите и луѓето во просторот.

Во циклусот *Автобиографија во слики*, Новица Трајковски, со своите автопортрети, не сака да ни ја покаже својата нарцисоидност, туку ја слика својата животна приказна од мали нозе до длабока зрелост. Се гледаат разните периоди, а и не се сите во еден ист манир, сместени се во разни амбиенти и колористички приспособени според расположението на авторот, со разни приказни, што не е карактеристично кај стандардните автопортретирања.

Реките, мостовите и патиштата се застапени во повеќе слики од циклусот *Мојата Македонија*. Реките се движечка енергија која патува со цел да се влие во некоја поголема река или море. Патиштата се движат во двете насоки и целта им е да стигнат до некое населено место, град или село. Мостовите спојуваат два брега на реките за да му овозможат на патиштата да продолжат до својата цел. Во повеќе слики се среќаваме со библиски теми, размислувања за светлината и просветленоста, воскреснувањето и слично.

Во сликите каде што преовладуваат темни нијанси од ладните бои на спектарот, боите се само подлога за да дојде до израз светлината како молскавичен блесок пред громогласната грмотевица. И малиот пламен на свеќата во темницата е надеж и оптимизам што авторот сака да ни ги покаже. Но, ако се изостават содржините и симболите, приказките што се нудат за објаснување на сликата, ликовноста, композицијата, рамнотежата на насликаните елементи, деталите, бојата и мајсторската изведба на делата се на високо

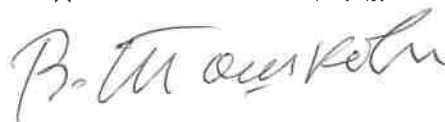
професионално ниво, а тоа ни дава право да веруваме во неговата ликовна магија, маргитска магија за осветлување на вистината.

Со своето магично сликарство, Новица Трајковски трасира и гради свои патишта без влијание од моменталните трендови во уметноста. Непоколебливо верува во тоа што го слика, ги проширува своите ликовни хоризонти со нови теми, нови дела. Својата творечка енергија ја користи за визуели размислувања, односно правење скици за нови проекти во нови простори каде што ќе ги лоцира своите визии.

Бидејќи сликите го кажуваат и тоа што јас не можам да го кажам со зборови, во прилог имате каталози од изложбите на авторот и монографија, прочитајте ги, тие ќе ви кажат повеќе.

Со задоволство го предлагам за дописен член на Македонската академија на науките и уметностите.

Академик Васко Ташковски

РЕЦЕНЗИЈА

за Новица Трајковски

кандидат за дописен член на МАНУ

Новица Трајковски е роден 1962 година во село Белимбегово. Средно уметничко училиште завршил во Скопје, а Факултет за ликовна уметност во Скопје кај професорите Димитар Кондовски и Родољуб Анастасов.

Има реализирано преку 80 самостојни изложби во земјата и во странство, а учествувал и на многу групни изложби. Член е на ДЛУМ. Работи како самостоен уметник.

Новица Трајковски успешно го совладал сликарскиот занает што се гледа во реализацијата на неговите делата со различна тематика. Тој се држи за традиционалните сликарски техники: масло на платно, темпера, пастел и др. Неговиот сликарски опус е разновиден, сместен во повеќе тематски циклуси.

Сликарскиот правец во делата на Трајковски е најблизок до симболистите. Тој сака да ги оживее содржините што произлегуваат од поезијата, митологијата и психолошките истражувања. Припаѓа кон ретките автори во современото македонско сликарство кои тврдоглаво се држат до традиционалниот пристап во творештвото.

Ликовниот опус на Трајковски е обемен. Се состои од циклуси, меѓу кои: „Мојата Македонија“, „Автобиографија во слики“, „Мостови“, „Премин“ и други. Во неговото творештво убаво ги портретира препознатливите предели на својата татковина. Гледачот не останува рамнодушен на неговите колоритни ефекти, затскриена мистичност, радост, игра на светлината, како и на вештиот цртеж. Во неговото творештво се чувствува медитативната комуникација со околината од сегашноста и од минатото.

Во циклусот „Автобиографија во слики“ Трајковски преку автопортретите успешно во различни фази, коишто не се сликани во ист манир и исто расположение, го прикажува својот животен пат. Ретки се денеска уметниците кои на нашето однебје се занимаваат со автопортретирање.

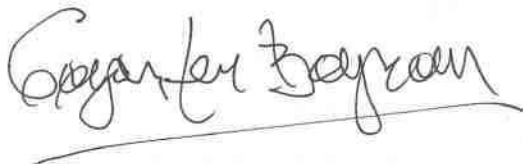
Како тематска преокупација во циклусот „Мојата Македонија“ на Трајковски често се јавуваат реките, мостовите и патиштата.

Во сликите со сакрални содржини се чувствува борбата на доброто и злото, на темнината и светлината. И малиот пламен на свеката во темницата е надеж и оптимизам што авторот сака да ни го покаже.

Трајковски во своето творештво не подлегнува на актуелните движења во ликовната уметност. Неуморен е во забележување на провокативни моменти од секојдневието и откривање на теми од минатото. Тие забелешки му служат како подлога за делата.

Го предлагам Новица Трајковски за дописен член на МАНУ.

Акад. Газанфер Бајрам

A handwritten signature in cursive script, reading "Gazanfer Bajram", with a horizontal line underneath.